

торгівлі та послуг. - 2012. - Вип. 1(1). - С. 30-38. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2012_1\(1\)__7.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/esprstp_2012_1(1)__7.pdf).

3. Нападовська Л.В. Управлінський облік: значення та застосування у практичній діяльності вітчизняних підприємств в умовах ринкових відносин / Л.В. Нападовська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 10. – С. 45-55.

Говрі Наталія Василівна,
магістр зі спеціальності «Обліку і оподаткування»,
Науковий керівник: д.е.н., доцент кафедри обліку і
оподаткування та маркетингу **Ліба Н.С.,**
Мукачівського державного університету

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Бухгалтерський облік як основа інформаційної системи управління підприємством формує інформаційну базу для задоволення потреб внутрішніх та зовнішніх користувачів при прийнятті управлінських рішень. Основним та визначальним результатом бухгалтерського обліку є інформація. Ефективна реалізація функцій управління залежить від повноти, достовірності, релевантності та якості інформації. У цьому контексті організація та методика бухгалтерського обліку як важливої складової частини інформаційної системи підприємства повинні здійснюватися не лише для надання інформації про операції, що мали місце в минулих звітних періодах, а передусім для обґрунтування майбутніх управлінських рішень.

Окремі аспекти формування системи бухгалтерського обліку та її значення для потреб управління висвітлено в наукових на навчально-методичних працях таких учених, як В.Г. Швець, М.І. Бондар, М.С. Пушкар, С.Ф. Голов, Є. Ковальчук, В. Панасюк.

Управління є обов'язковим елементом будь-якої доцільної діяльності оскільки кожна діяльність потребує координації. Якщо розглянути діяльність підприємства у вигляді руху до певної мети, зокрема, отримання прибутку, то її можна зобразити у вигляді вектора. Спрямованість даного вектору буде визначатися цілями діяльності підприємства, а величина – готовністю персоналу підприємства діяти у напрямі досягнення цих цілей. Управління виступає, з одного боку, процесом, що задає правильний напрям (вектор руху) діяльності системи, з іншого – функцією організованих систем, що забезпечує збереження їх структури, підтримку режиму діяльності, що реалізує їх програми та цілі.

Отже, підприємство потребує управління, яке виконує роль координатора спрямованості вектора руху підприємства в напрямі отримання максимального прибутку. Однією з головних умов процесу управління є взаємодія між керованою підсистемою (суб'єктом управління) і керуючою (об'єктом управління) підсистемою системи управління. Управлінська взаємодія можлива лише в тому випадку, коли об'єкт управління чітко виконує команди суб'єкта управління (або

піддається його впливу). Керуюча підсистема встановлює загальну мету функціонування економічного об'єкту в цілому та підцілі – для його підрозділів. До керуючої підсистеми на підприємстві входять підрозділи та служби апарату управління, зокрема відділ кадрів, бухгалтерія, планово-економічний відділ, маркетинговий відділ та ін, які використовують дані про виробничо-господарську діяльність суб'єкта господарювання та зовнішню інформацію для прийняття управлінських рішень, які передаються керованій підсистемі. Керована підсистема здійснює функції, пов'язані з виробництвом та реалізацією готової продукції, наданням послуг та іншими видами робіт задля яких створювалось підприємство.

Для успішного процесу управління необхідними, з огляду на взаємодію керуючої та керованої підсистеми, є дві умови:

- 1) наявність у керуючої підсистеми потреби та можливості управляти керованою підсистемою, подаючи для цього відповідні управлінські команди;
- 2) наявність у керованої підсистеми готовності та можливості виконувати дані команди.

Керуюча та керована підсистеми повинні мати зворотній зв'язок, що дозволить контролювати та враховувати дійсний стан об'єкта та вносити до нього відповідні корективи. Зворотній зв'язок при цьому забезпечується обміном інформації, що дозволяє здійснювати вплив керуючої підсистеми на керовану, і навпаки. Ефективне управління може здійснюватися лише у випадку наявності достатнього обсягу інформації [2].

Оскільки ключовою і найважливішою передумовою для прийняття управлінських рішень є інформація, інформаційна система підприємства – це важливий інструмент для здійснення управлінських функцій. Система бухгалтерського обліку займає важливе місце в інформаційній системі підприємства. Вона покликана шляхом реалізації інформаційної функції забезпечувати взаємозв'язок між суб'єктами та об'єктами, між окремими функціями, підсистемами управління і максимально сприяти розвитку системи управління підприємством в цілому. Без ефективно організованої системи обліку з метою надання інформації про минулі, теперішні та майбутні події господарської діяльності підприємства неможливо приймати обґрунтовані управлінські рішення. А відсутність достатньої аргументації та обґрунтованості у прийнятті управлінських рішень зумовлює збільшення ризиків для бізнесу та втратою контролю над господарською діяльністю. Передусім система обліку на підприємстві призначена для відображення інформації про процеси виробництва, розподілу, обміну і споживання, ґрунтується на Національних та Міжнародних стандартах фінансової звітності та задовольняє потреби зовнішніх та внутрішніх користувачів [1].

Таким чином, системна діяльність підприємства повинна відображатись в адекватній системній інформаційній моделі, що розробляється з орієнтацією на інтереси оперативного, поточного та стратегічного управління. Вироблений в світлі такого розуміння підхід передбачає не лише збереження цілісності бухгалтерського обліку, але і взаємозв'язок його з системою управління.

Список використаної літератури:

1. Засадний Б.А. Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління

підприємством // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Економічні науки. – №17. – 2016. – С. 146-149.

2. Сорокін В.О. Місце та роль бухгалтерського обліку в інформаційній системі управління підприємством. Вісник ЖДТУ. 2007. № 1(39). С. 174–182.

Головачко Василь Михайлович,
к.е.н., доцент кафедри обліку
і оподаткування та маркетингу,
Мукачівського державного університету

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ ОРЕНДИ

Важливими для визначення лізингу є відносини купівлі-продажу. Не викликає сумніву, що лізинг є різновидом інституту оренди, хоча він і ускладнений додатковим елементом - фігурою продавця орендованого майна, з яким орендар вступає в безпосередні відносини у зв'язку з придбанням останнім майна для передання в оренду [1].

Основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва чи поставки товарів, надання послуг, здачі в аренду іншим особам чи для виконання адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуєий термін корисного використання (експлуатації) яких більше одного року [2].

Відповідно до діючої типової класифікації ОЗ групуються за її функціональним призначенням, галузями, речовим натуральним характером і видами, за використанням і належністю.

За визначенням, даним у П(с)БО 14, оренда – це угода, за якою орендар набуває права користування необоротним активом за плату протягом погодженого з орендодавцем строку [3].

Закон про лізинг так визначає цей термін:

Лізинг – підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність задорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна за умови сплати лізингоодержувачем відповідних лізингових платежів [1].

П(с)БО 14 розрізняє фінансовий і оперативний лізинг (оренду) так:

Фінансовий лізинг – це договір лізингу, у результаті укладення якого лізингоодержувач на своє замовлення отримує в платне користування від лізингодавця об'єкт лізингу на строк, не менший строку, за який амортизується 60 відсотків вартості об'єкта лізингу, визначеної в день укладення договору [3].

Оперативний лізинг – договір лізингу, в результаті укладення якого лізингоодержувач на своє замовлення отримує у платне користування від лізингодавця об'єкт лізингу на строк менший строку, за який амортизується 90 відсотків вартості об'єкта лізингу, визначеної в день укладення договору.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>